

[Chr. Christiansen.]

Det vil være et nyttigt Organ, ikke mindst hvis Højskolen bliver i Stand til at skaffe sig den større Tilslutning, som vi alle meget haaber paa.

I § 19 foreslaas, at Statskonsulenten for Ungdomsundervisningen skal føre Tilsyn med Højskolerne. At der skal være et Tilsyn i Lighed med, hvad vi hidtil har haft, er jeg indforstaaet med, men jeg nærer nogen Betænkelighed ved den store Opgave, som her paalægges Konsulenten. Han skal ikke alene føre Tilsyn med Højskolerne, men ogsaa med de særlige nye Ungdomsskoler, som der er stillet Forslag om, og Efterskolerne og Aftenskolerne. Det forekommer mig at være en noget for omfattende Opgave, og dertil kommer, at disse Skoler er ret forskellige med Hensyn til Indretning, Arbejdsformer og ydre Forhold, saaledes at man næppe kan sige, at det er helt hensigtsmæssigt at overdrage alt dette til en enkelt Mand. Jeg kunde derfor ønske, at der skete en Deling af Tilsynet, saaledes at de forskellige Skoleformer kom til at gruppere sig lidt anderledes.

Jeg ser af den Udregning, der staar i Bemærkningerne, at Gennemførelsen af det forelagte Lovforslag vil betyde en Forøgelse af Udgifterne for Staten med et Beløb af 164 000 Kr. Jeg synes nu ikke, det er nogen stor Forøgelse, og i Virkeligheden er det maaske kun den Forøgelse, som selve Pristigningen bevirker.

Som jeg tidligere har bemærket, betragter jeg det forelagte Lovforslag som et meget værdifuldt Fremskridt, selv om der er visse Enkeltheder, jeg kunde ønske nærmere behandlet i et Udvalg. Fra vor Side ønsker vi gerne at yde vor bedste Indsats for Højskolen. Vi betragter den som en særpræget dansk Foretæelse, og vi tror, at den er i Stand til at løse sin betydningsfulde Opgave: at være Vækker, Sædemand og Igangsetter for den danske Ungdom. Det er ogsaa vor Opfattelse, at Højskolen vil være i Stand til at udløse og skabe Plads for de bundne Kræfter, der maatte rummes hos den danske Ungdom, ikke mindst fordi Højskolen i hele sit Anlæg og hele sin Virksomhed tager Sigte paa en bestemt Ungdom, nemlig den, der skal tjene sit Brød ved sine Hænders Arbejde, og det er vor Opfattelse, at den arbejder paa den Maade,

at de unge vender tilbage til deres daglige Dont med fornyet Lyst og med afklarede Anskuelser om menneskelige og borgerlige Forhold og dermed vil være i Stand til at tage virksom Del i det folkelige Fællesskab i stort og smaat, som vi har inden for det demokratiske Danmark. Det er ud fra disse Synspunkter vi meget gerne anbefaler det forelagte Lovforslag til velvillig Behandling her i det høje Ting, men med Ønske om, at vi kan faa Lov til at behandle de nærmere Enkeltheder i et Udvalg.

Erik Appel: De 5 Lovforslag om Ungdomsskoler, som den højtærede Undervisningsminister har fremsat, og hvoraf det til Behandling værende Lovforslag er det ene, betegner et stort anlagt Forsøg fra Administrationens Side paa økonomisk at underbygge og i Formen viderebygge det danske Folkeoplysningsarbejde. Det tjener den højtærede Minister til stor Ære, at han har taget Initiativet. Det er, mig bekendt, første Gang, det sker fra administrativ Side, og for saa vidt kan man sige, at Initiativet kommer sent men stærkt. At den højtærede Minister har virket inspirerende paa sit Departement er aabenbart, idet baade Departementschef og Kontorchef har været interesserede og ivrigt medvirkende ved Udformningen af den Udvalgsbetænkning, der har dannet Grundlaget for den højtærede Undervisningsministers Forslag. Jeg gaar ud fra, at der derigennem er kommet en maaske baade tiltrængt og ønsket Forbindelse mellem den frie Skoles arbejdende Mænd og det mere bundent arbejdende Departement, men jeg gaar tillige ud fra, at den opnaaede Forbindelse har overbevist Parterne om, at der er en afgørende Forskel paa de to Verden, de repræsenterer: den frit arbejdende folkelige Verden, der vil hemmes og arges og ødes ved alt for mange Baand, og den lovadministrerende Verden, hvis Opgave derfor maa være de mindst mulige Indgreb i et sundt voksende Folkeliv og samtidig det stærkest mulige Værn om det.

Ud fra denne Opfattelse af Forholdet mellem Folkeliv og Administration gør jeg mine Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag og fremsætter Ønske om Ændringer paa Steder i Forslaget, hvor det forekommer mig, at det af mig fremhævede Forhold ikke er klart gennemført.